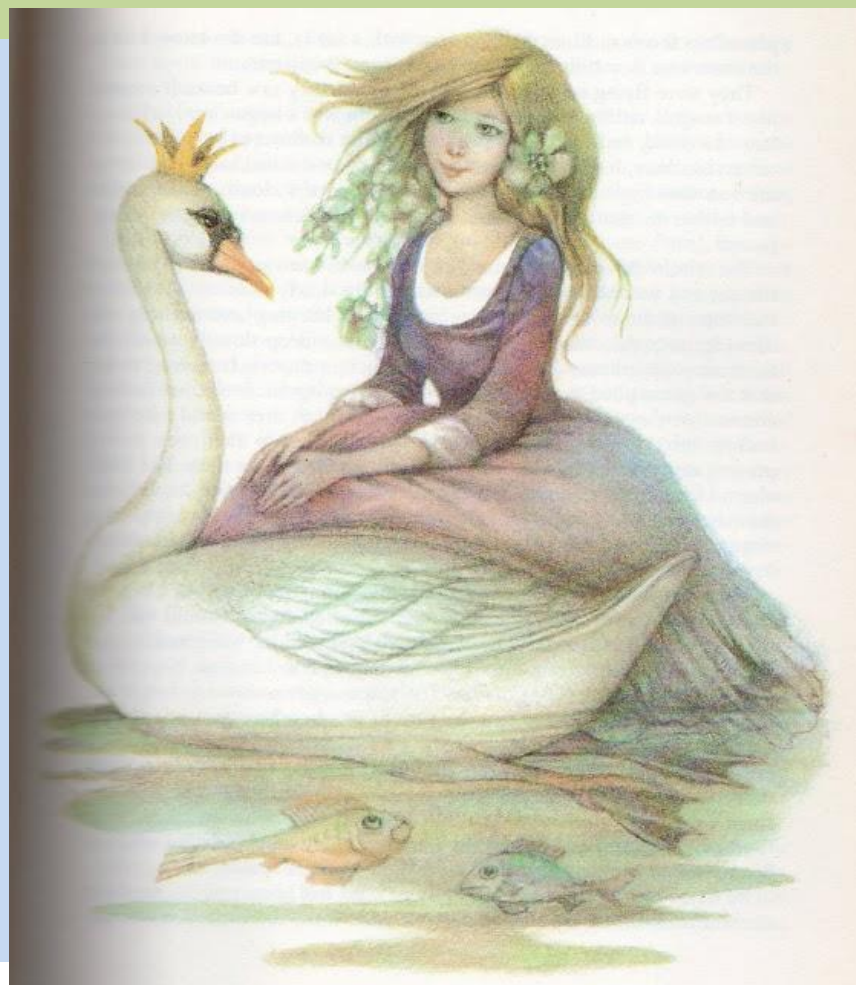

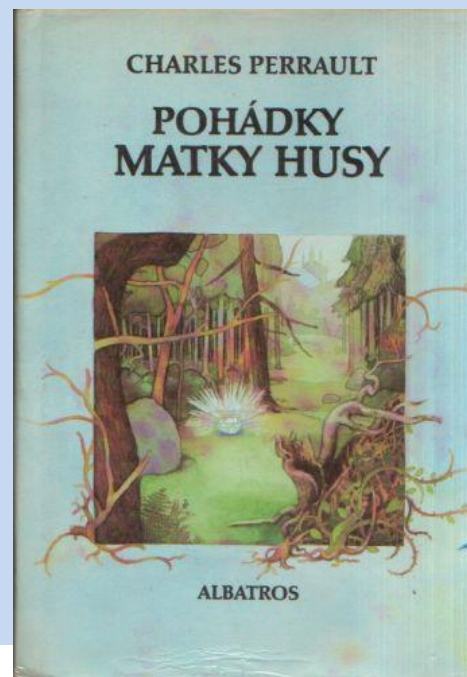
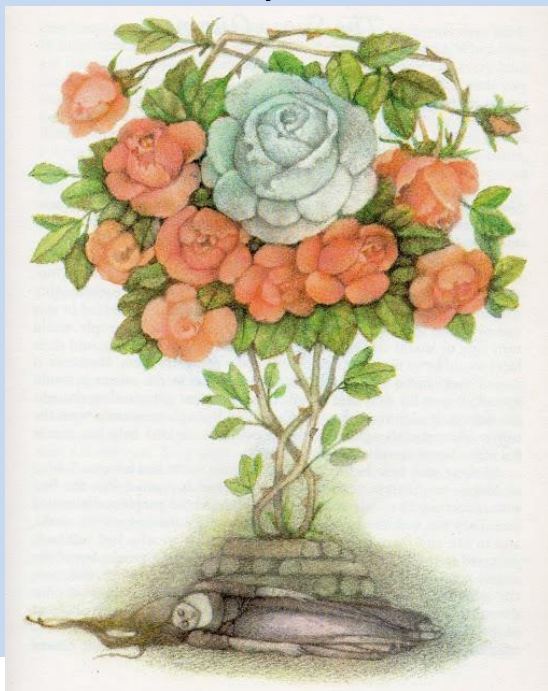
Literatura pro děti a mládež I

V.

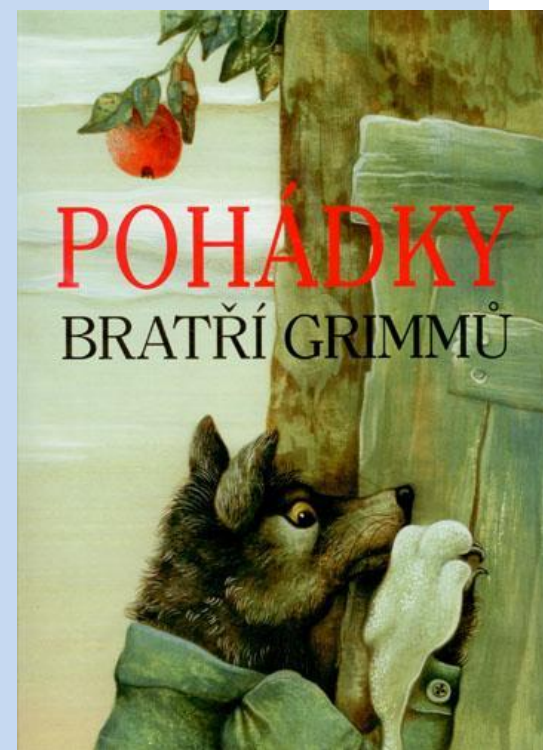
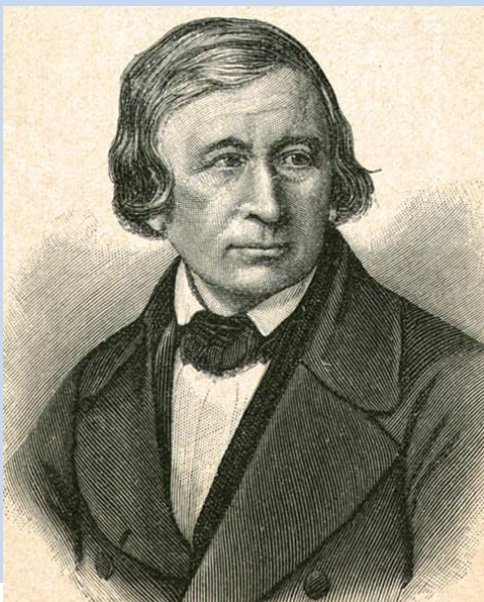
Pohádka ve světové literatuře

- Počátky: **Charles Perrault** (1628-1703, *Pohádky matky husy*), **Marie-Catherine d'Aulnoy** (1650-1705), **Jean-Marie Leprince de Beaumont** (1711-1780)
- Od 17. století postupně přecházejí do LPDM některé celé žánry, nejprve (a plně) bajka, později (postupně a ne zcela) pohádka.
- Hlavní zájem o pohádku přichází s **romantismem** (obdiv k tradici, předkům, návraty „ke kořenům“, do minulosti; obdiv k folkloru).

Pohádka ve světové literatuře

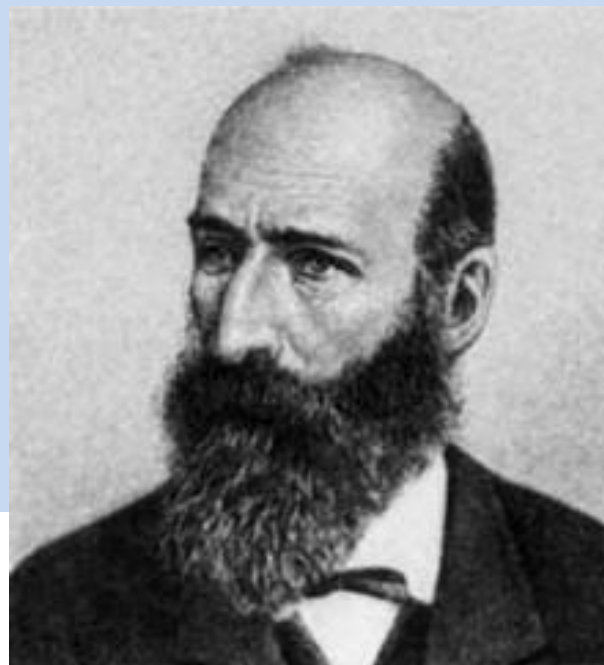
- **Jacob** (1783-1863) a **Wilhelm** (1786-1859) **Grimmové**: 1812 až 1815 *Pohádky pro děti a celou rodinu (Kinder- und Hausmärchen)*. Sběratelé, lingvista a literární vědec.
- Hledání a snaha zaznamenat původní, zájem o mýtus, neupravený tvar jako dědictví předků – ne úpravám a přepracování (Wilhelm posléze mění názor).

Pohádka ve světové literatuře

- **Alexandr N. Afanasjev (1826-1871):** *Ruské lidové pohádky* (1855-1866), sběry lidových pohádek.
- **Alexandr Sergejevič Puškin (1799-1837), 1820** *Ruslan a Ludmila*, cyklus veršovaných pohádek.

Pohádka ve světové literatuře

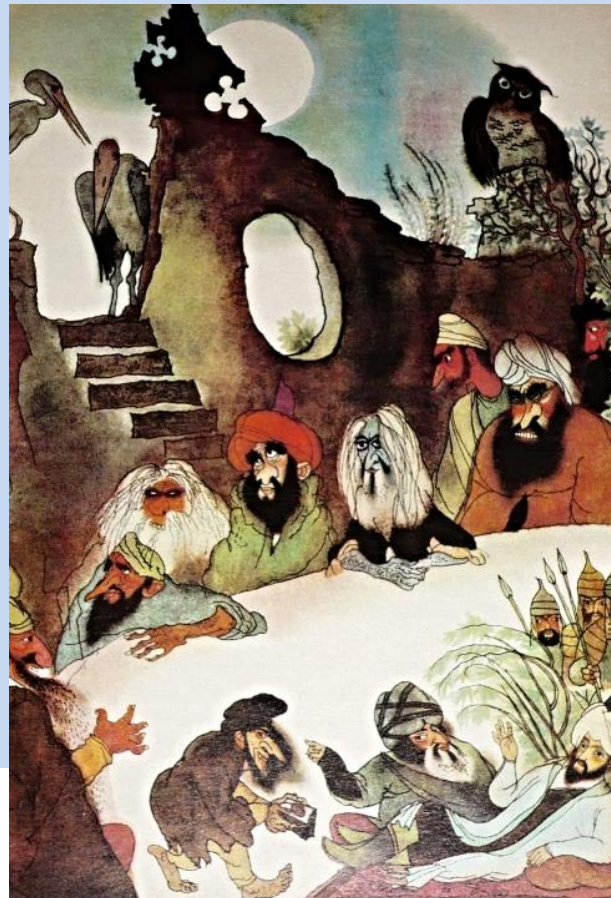
- **Ernst Theodor Amadeus Hoffmann** (1776-1882), *Louskáček a myší král* (1816); č. např. *Princezna Brambrilla a jiné fantastické povídky* (2003).
- Povídky, pohádky, novely; propojení reálného a fantastického, u zrodu novodobé fantastiky; nejen pro děti.

Pohádka ve světové literatuře

- **Wilhelm Hauff** (1802-1827): *Karavana* (1826), *Šejk z Alexandrie a jeho otroci* (1827), *Hospoda ve Špesartu* (1828).
- Prolínání tradic a kultury Západu a Východu, rámcové vyprávění.

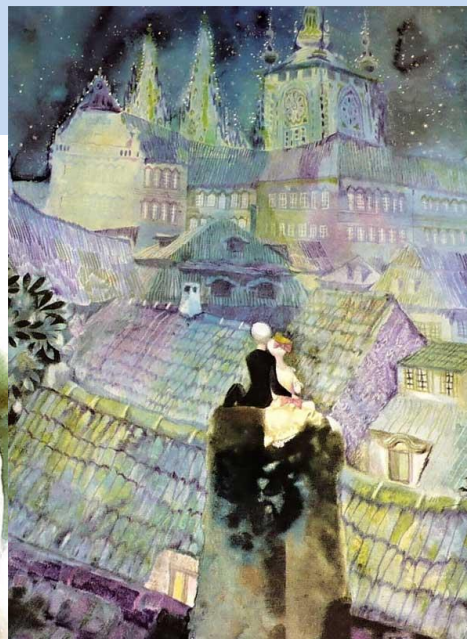

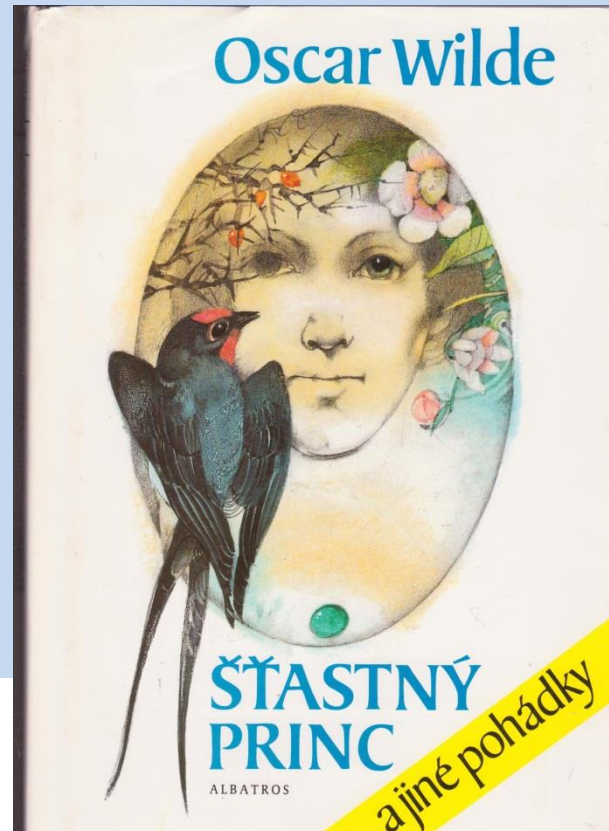
Pohádka ve světové literatuře

- **Hans Christian Andersen (1805-1875):** „král autorské pohádky“, cca 156 pohádek; *Pohádky vyprávěné dětem* (1835-1842), *Pohádky a příběhy* (1843-1872).

Pohádka ve světové literatuře

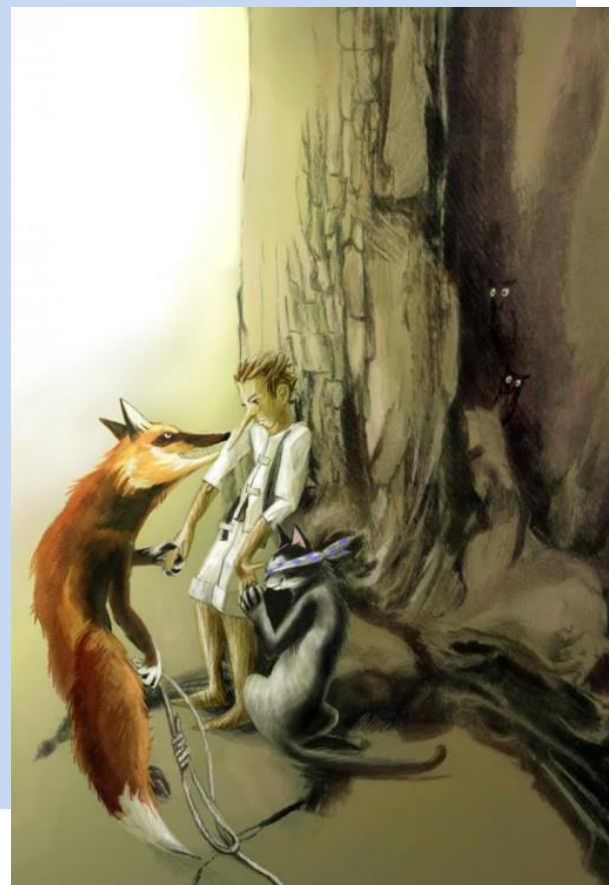
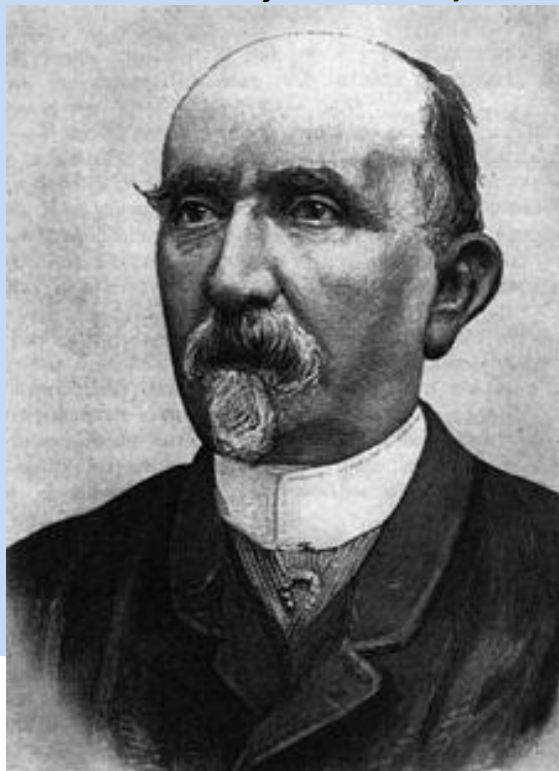
- **Oscar Wilde** (1854-1900): *Šťastný princ a jiné pohádky* (1888), *Dům granátových jablíček* (1891).
- Úmyslná návaznost na Andersena, směřuje k dospělým, podobenství, minimální vliv folklorní tradice.

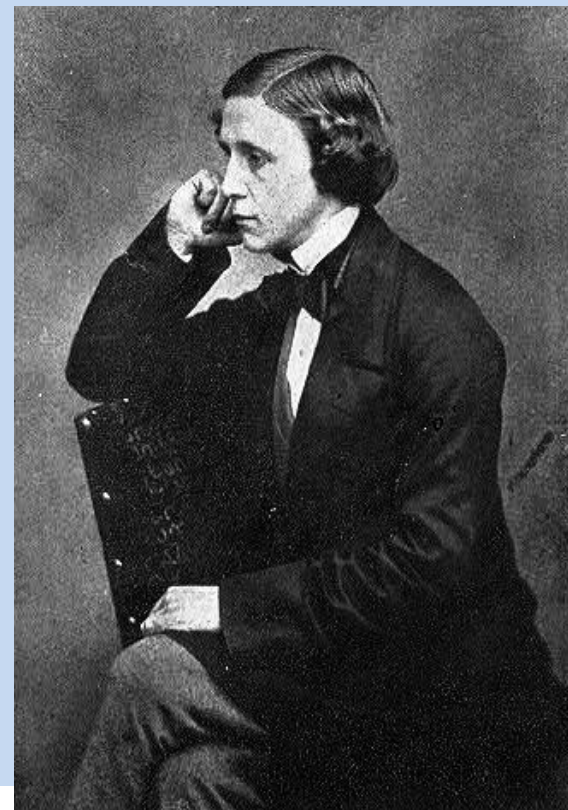
Pohádka ve světové literatuře

- Carlo Lorenzini (1825-1890), pseudonym **Carlo Collodi**: *Pinocchiova dobrodružství* (časopisecky 1881-1883); podnítil vývoj nejen autorské pohádky, ale i příběhové prózy ze života dětí; nový kompoziční princip – epizodická stavba; napodobitelé (např. **Alexej Tolstoj**: *Buratino aneb Zlatý klíček*).

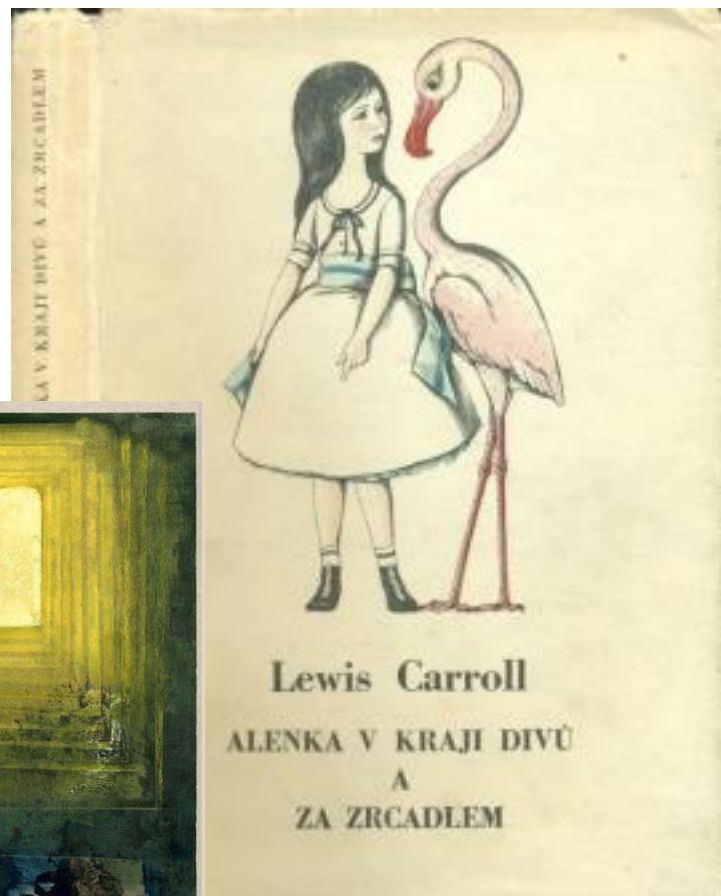
Pohádka ve světové literatuře

- Nonsens (**John Newberry; Edward Lear**).
- **Lewis Carol** (1832-1898), vl. jménem Charles Dodgson: *Alenka v kraji divů* (1865), *Za zrcadlem a s čím se tam Alenka setkala* (1871). Inspirací je mu přátelství s dcerkami kolegy z univerzity, Inou, Edith a Alicí Liddelovými; logika, matematika, hravost, sen, upozadění děje, uvolnění z didaktičnosti, mnohovrstevnatý, mimořádně inspirativní text. Také nonsensové básně pro děti, hlavolamy a hádanky, popularizace matematiky.

Pohádka ve světové literatuře

Děkuji vám za pozornost!

Dagmar Berková (1922-2002)